

Procesele demografice și starea sănătății populații

Evoluția socială, procesele economice, schimbările demografice și alte fenomene care au loc în Republica Moldova la ora actuală au contribuit în mod esențial la expansiunea infracționalității. În condițiile tranziției noastre, constatăm o diversificare a faptelor antisociale, determinate de bulversarea sistemului de valori general-umane

Statistica demografica

Statistica demografica se bazeaza pe doua surse: pe datele recensamintelor populatiei care se desfasoara, de regula, o data in zece ani, si pe statistica curenta a miscarii naturale si migratorii ale populatiei pe parcursul anilor intercenzitari. Sondaje - model sociale sau demografice inca nu au fost realizate. Procesul producerii statisticii populatiei este destul de complex, deoarece prelucrarea multitudinii datele primare nu se limiteaza numai la totalizarea lor, dar include si un numar mare de calcule demografice, bazate pe date absolute sau relative.

Statistica demografica are la baza 4 formulare de evidenta primara statistica a proceselor demografice (buletine pentru nastere, decese, casatorii si divorturi) si informatia vizind miscarea migratorie, primita de la Ministerul Dezvoltarii Informationale si Biroul National Migratiune.

In perioada 5-12 octombrie 2004 pe teritoriul Republicii Moldova a fost efectuat Recensamintul populatiei, primul recensamint national independent. Recensamintul a fost efectuat in conformitate cu Hotarirea Guvernului Republicii Moldova nr.230 din 9 martie 2004 si a cuprins toate localitatile tarii, cu exceptia raioanelor de Est ale republicii (in aceste raioane s-a efectuat in perioada 11-18 noiembrie 2004).

Recensamintul populatiei a cuprins toti cetatenii Republicii Moldova cu domiciliul in tara (indiferent daca la momentul de referinta se aflau in tara sau erau plecati temporar in strainatate), precum si persoanele cu cetatenie straina sau fara cetatenie, care au domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova.

Recensamintul a fost efectuat cu sustinerea financiara a donatorilor internationali si monitorizat de catre Consiliul Europei. Grupul de Experti de Nivel Inalt va continua sa monitorizeze etapele de prelucrare a datelor, pina la publicarea finala a rezultatelor.

Unul din atributele esențiale ale epocii pe care o parcurgem îl constituie creșterea continuă, absolută și procentuală a persoanelor vârstnice în componența populației. Acest important fenomen – fenomenul tranziției demografice se datorează modificărilor înregistrate de evoluția indicatorilor de bază ai mișcării naturale a populației – natalitatea și mortalitatea – caracterizați printr-o tendință constantă de scădere. Fenomenul se caracterizează îndeosebi prin scăderea natalității și fertilității – îmbătrânirea „de bază”, și mai puțin prin creșterea duratei medii de viață – îmbătrânirea „de vârf”.

Numărul persoanelor în vârstă de peste 60 de ani pe întreg globul pământesc a crescut de la 200 de mln. în 1950 la circa 650 mln. persoane în 2005. În Republica Moldova, cota lor

în 2002 constituia 21,6%, iar în 2050, conform prognozei, indicele va alcătui 28,3%. Femeile în structura populației în etate reprezintă 63%. De remarcat că și pe viitor această disproporție dintre numărul bărbaților și cel al femeilor se va menține.

Pentru optimizarea proceselor ce țin de organizarea asistenței medico-sociale a persoanelor vârstnice, în special a femeilor în etate, este necesar de a efectua investigații speciale orientate spre descrierea tendințelor demografice, determinarea factorilor social-igienici, economici și medicali care influențează sănătatea și bunăstarea femeilor, a nivelului și structurii morbidității, volumului serviciilor medico-sociale necesare, precum și elaborarea măsurilor, argumentate științific, de realizare a principiilor de organizare a asistenței persoanei vârstnice.

Scopul lucrării date este evaluarea aspectelor demografice, sociale și medicale ale femeilor vârstnice (după vârsta de 60 de ani) în Republica Moldova.

Pentru atingerea scopului studiului au fost efectuate studii speciale privind determinarea tendințelor și particularităților demografice, a factorilor socio-economici ce influențează sănătatea și bunăstarea femeilor vârstnice, s-a studiat nivelul și structura morbidității femeilor vârstnice, retrospectiv s-a cercetat sănătatea reproductivă cu o evaluare ulterioară a perioadei climacterice.

Rezultatele cercetării au permis evidențierea particularități semnificative în ceea ce privește mediul de reședință al femeilor, iar aprecierea sănătății femeilor este influențată prioritar de vârstă, nivelul de asigurare materială, venitul lunar, angajarea în câmpul muncii, locul de trai și gradul de informatizare, prezența maladiilor cronice, invaliditatea și gradul de dependență față de alte persoane. Sănătatea femeilor vârstnice este influențată de relațiile cu copiii. În localitățile rurale, precum și în cele urbane acest indice se caracterizează prin valori bune și satisfăcătoare și constituie respectiv 96,0% și 88,2%.

Studierea nivelului și structurii morbidității femeilor în vârstă de 60 de ani și peste arată că starea sănătății lor se află într-o corelație directă cu vârsta și se observă o predominanță a maladiilor cronice și degenerative. Această tendință conduce la concluzia că femeile în etate necesită o atenție deosebită și sub aspectul asistenței medicale.

Cercetarea retrospectivă a sănătății reproductive a femeilor vârstnice a evidențiat un nivel scăzut al cunoașterii și aplicării metodelor de planificare familială și un procent mic de încheiere a primei gravidități cu naștere. Aceste date se pot răsfrânge negativ asupra sănătății reproductive a tinerei generații, copiilor femeilor studiate, care, în mare parte, se bazează pe experiența de viață a părinților. Concluziile cercetării pot fi apreciate drept un element fundamental pentru o strategie de politică sanitară, socială și demografică, iar ameliorarea factorilor descriși, în mare parte, este determinată de posibilitățile de a influența nivelul și structura maladiilor și îmbunătățirea indicilor ce caracterizează nivelul bunăstarea femeii vârstnice.

NUMĂRUL DE PLECĂRI ALE VIZITATORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN STRĂINĂTATE, PE ȚĂRI DE DESTINAȚIE , persoane

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
--	------	------	------	------	------	------	------	------

Total	27646	36569	32452	30264	51577	67328	67846	57231
din care:								
Austria	347	1707	1656	1096	877	1545	1315	72
Belarus	–	29	32	95	4	87	17	14
Belgia	45	103	40	10	8	6	63	18
Bulgaria	2777	3484	3329	2080	3633	5024	4971	10079
Cipru	270	205	283	336	340	307	127	146
Croația	–	–	12	2	120	190	60	22
Danemarca	–	–	23	22	87	133	93	79
Egipt	4	36	60	373	261	84	202	257
Elveția	57	–	293	75	22	10	56	22
Emiratele Arabe Unite	177	319	393	295	203	139	184	337
Franța	150	132	299	354	872	466	172	496
Germania	1445	2177	3152	5668	8828	3208	188	469
Grecia	673	409	134	229	217	388	276	414
Israel	70	239	99	72	61	2	7	44
Italia	1212	1247	1853	709	4378	4441	392	249
Iugoslavia (Serbia și Muntenegro)	28	67	190	369	261	96	–	10
Olanda	102	868	752	105	115	36	66	56
Polonia	1396	1853	1351	1502	2766	4466	2678	3465
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	50	114	2	18	59	268	176	128
Republica Cehă	477	847	1891	1073	865	196	136	92
România	12928	13661	7975	5970	9237	9105	10174	8413
Rusia	92	176	415	443	1356	6577	1055	292
S.U.A.	–	–	–	12	3	27	40	59
Slovacia	–	3	3	84	192	559	608	907
Spania	226	145	130	71	119	213	68	53
Suedia	–	–	1	22	25	232	3	20
Tunisia	3	–	–	5	8	59	426	1379
Turcia	326	836	652	1531	3845	6061	10309	12526
Ucraina	3957	7265	4878	6789	9069	17978	23254	14807
Ungaria	786	339	2359	715	3519	5029	10235	1802
Alte țări	48	308	195	139	227	396	495	504

În anul 1998 plecările din Moldova erau de 27646 de persoane, dintre care cele mai multe persoane au avut destinația Bulgaria, Ucraina, Germania, Polonia dar cei mai mulți în România circa 12928 de persoane. În anul 1999 plecările din Moldova erau de 36569 dintre care 1707 vizitau Austria, 3484 Bulgaria, 2177 Germania, 3957 Ucraina și din nou România este cea mai vizitată țară de 13661 de persoane. În anul 2000 plecările au ajuns la numărul de 32452 dintre care cel mai multe persoane au preferat țările cum sînt Austria, Bulgaria, Italia, România, Ungaria și Ucraina. În anul 2001 Austria este vizitată de 1096 de persoane din Moldova, Bulgaria de 2080 Germania de 5668.